

KONCERTI, OPERE...

KONCERTI U ZAGREBU

I u novoj godini zagrebačke glazbene priredbe nastavile su se odvijati jednakim intenzitetom kao i na početku sezone, s više i manje dobrih koncerata. Osim onih u zemlji mnogi naši umjetnici, orkestri i komorni sastavi koncertirali su u inozemstvu i sa sobom donijeli najviše dobrih kritika.

Tako je orkestar Zagrebačke filharmonije pod dirigentskim vodstvom Pavla Dešpalja mjesec dana boravio u gradovima SAD-a. Na programu su se nalazila djela uglavnom slavenskih i domaćih suvremenih kompozitora. Zajedno s orkestrom na gostovanje su krenuli i naši istaknuti muzičari violončelist Valter Dešpalj i violinisti Augustin Detić i Branko Košir. Izvođeci djela J. S. Bacha, A. Dvořaka, S. Horvata i S. Suleka proslavili su se visokom umješnošću muziciranja, prema riječima tamošnjih uvažanih kritičara i prema oduševljenju brojnog slušateljstva.

Osim filharmonije na gostovanju su bili Zagrebački simfonijski orkestar u SR Njemačkoj, te komorni ansambl Zagrebačkih solista u SAD, Kanadi, SR Njemačkoj i nakon povratka u Švicarskoj. Oba muzička sastava pohvaljena su od stroge kritike. Treba istaknuti da se zagrebački solisti u svijetu ubrajaju u vrhunski komorni ansambl koji pored svog muziciranja uspješno surađuje i s mnogobrojnim uvažanim solistima.

Kod nas je početkom mjeseca ožujka održan koncert zagrebačkih madrigalista uz dirigenta Vladimira Kranjčevića. Šesnaest članova ovog vokalnog sastava već su priznat i uvažen kolektiv muzičara, a djela s njihova repertoara dorečena su izvedba najavljenoga muzičkog teksta.

Kao program njihova posljednjeg koncerta bila su izabrana djela Orlanda di Lassa *Missa pro defunctis*, zatim dva djela Ivana Šibenčanina, troglasni motet *O dolor, o moeror* i *Lauda Jerusalem Dominum*, a koncert su završili djelom našeg suvremenika Stjepana Suleka *Baščanska ploča* koje je nastalo pod utjecajem našeg istoimenog spomenika prošlosti s početka 12. stoljeća.

Započevši razdobljem renesanse, preko baroka u djelima I. Šibenčanina i završivši djelom našeg suvremenika, ovaj vokalni ansambl predstavio se u svom punom izražaju i mogućnostima, uspješnom rekonstrukcijom djela iz muzičke prošlosti, koja su unatoč vremenske distance jednako aktualna.

C. F.

RETROSPEKTIVA XXI. SOMBORSKIH MUZIČKIH VEČERI 1981.

Na XXI. somborskim muzičkim večerima od 17. listopada do 9. studenoga čuli smo osam koncerata raznolikih kako po sadržaju, tako i po umjetničkim dometima.

Otvaranje festivala je obilježeno magistralnim nastupom Beogradskog gudačkog orkestra »Dušan Skovran« kojim je dirigirao Aleksandar Pavlović, a solist je bio violinist Teo Olof iz Holandije. Slušajući djela Corellija, J. S. Bacha, Rajka Maksimovića i Brittena bili smo impresionirani izuzetnim kreacijama umjet-

ničkih dostignuća koja nadilaze okvire naše glazbene sredine.

Drugi koncert (21. X.) je prenosio Radio Novi Sad, a nastupali su novosadski pijanisti Gordana Sremčević-Stakić i Srbošlava Vuksan-Lopušanski uz osmišljenu konferansu muzikologa Dušana Mihaleka. Na programu su bila djela za klavir vojvođanskih autora. Treći koncert (26. X.) je sadržao nastup umjetnika iz NR Mađarske (Ribli Ilona — violončelo, Baja i Balásfalvi Atila — klavir, Budimpešta).

Rezimirajući dojmove s ovih dvaju koncerata posebno izdajemo briljantan nastup pijanistkinje Srbošlave Vuksan-Lopušanski, koja je interpretacijom djela suvremenih vojvođanskih autora (Rudolf Bručić, Ivan Kovač, Miroslav Statkić i dr.) predstavljala pravo otkrivenje pozdravljeno spontanim aplauzom.

Koncert umjetnika iz NR Mađarske, na kome smo čuli djela Bacha, Haydna i Casadóa, bio je promašaj i razočaranje koje nismo očekivali.

Teatralan nastup ansambla »Renesans« iz Beograda (28. X.) bio je popraćen više prikazom starih instrumenata nego muziciranjem, pa je ovaj četvrti koncert na neki način ostao nedorečen i umjetnički okrnjen, i pored izvanrednih mogućnosti ovog ansambla.

Na petom koncertu smo čuli pijanistkinju Jasmínu Gavrilović i sopranistkinju Radmilu Smiljanić iz Beograda (29. X.), a na šestom koncertu (30. X.) oboistu Miloša Vasiljevića uz izvanrednu klavirsku suradnju Ljiljane Vukajlović — Beograd.

Iz opsežnog repertoara s ovih dvaju koncerata izdvojiti ćemo profinjenu interpretaciju Scarlattijevih sonata pijanistkinje Jasmine Gavrilović, u čijem smo nastupu zapazili odlične vrhunskog pijanizma sa željom da je ponovo čujemo u jednom cjelovečernjem recitalu na našem koncertnom podiju.

Na sedmom koncertu (4. XI.) su nastupali zbor »Pro Musica« »Kamerni orkestar« te flautistkinja Leva Laura, iz Subotice, uz sudjelovanje izvanrednih vokalnih solista iz Budimpešte prilikom izvođenja *Mise u g-molu* J. S. Bacha.

Dirigent Gabriela Egete je osmišljenom interpretacijom Bachove *Mise* prezentirala zbarski virtuoziitet ansambla »Pro musica«, vješto uklapajući dosta ograničene sposobnosti komornog orkestra u glazbeno tkivo Bachova genija. Njezinom zaslugom ovo je djelo zablatalo u punoj monumentalnosti i ljepoti.

Završetak muzičkih večeri (9. XI) obilježen je koncertom združenog orkestra Baje (NR Mađarska) i Sombora, kojim je dirigirao Dragoslav Mitrović uz sudjelovanje solista Ribli Ilone — violončelo iz Baje i novosadske pijanistkinje Gordane Sremčević-Stakić. Na programu su bila djela Beethovena i Haydna interpretirana amaterskom razinom koja se ne može uklopiti u koncepciju jednog renomiranog festivala kakav predstavljaju Somborske muzičke večeri.

I pored različitih umjetničkih dometa, koncerti ovog festivala predstavljaju izuzetan doprinos muzičkom životu Sombora, a sudjelovanje Radija i Televizije Novi Sad dalo je ovim manifestacijama širok publicitet pozdravljen od ljubitelja ozbiljne glazbe, koja je svaku večer punila auditorij u impozantnom broju.

Miloš LALOŠEVIĆ